

Polgárdi város környezeti állapotáról szóló 2018. évi tájékoztató

A környezeti állapothoz kapcsolódó helyi dokumentumok:

- Polgárdi Város Önkormányzat Képviselő-testületének a hulladékgyűjtésről szóló 15/2015. (IX.16.) önkormányzati rendelete,
- Polgárdi Város Önkormányzat Képviselő-testületének a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó közszolgáltatásról szóló 15/2016. (XI.30) önkormányzati rendelete,
- Polgárdi Város Önkormányzat Képviselő-testületének a zajvédelemről szóló 11/2000. (V.16.) önkormányzati rendelete,
- Polgárdi Város Önkormányzat Képviselő-testületének az avar és kerti hulladékok nyílttéri égetéséről szóló 13/2018. (VI.21.) önkormányzati rendelete,
- Polgárdi Város Önkormányzat Képviselő-testületének a közterületek tisztán tartásáról szóló 18/2015. (X.29.) önkormányzati rendelete,
- Polgárdi Város Önkormányzat Képviselő-testületének az Önkormányzati környezetvédelmi alap létrehozásáról szóló 18/2011. (XII.21.) rendelete.

Általános adatok

Polgárdi közigazgatási területe: 7216 hektár (= 72,2 km²).

2018. évi lakosság: 6.960 fő, amely Magyarország népességének 0,07%-a (Fejér megyének 1,67%-a). Népsűrűsége 96 fő/km²

Polgárdi város GPS koordinátái: 47.0601, 18.2994

1. Vízhányás, vízbázis védelem

1.1 Természetes vizek

Polgárdi egyetlen jelentős vízfolyása a Cinca-Csíkgát (Cinca-patak), amely a Sió baloldali mellékveze.

- Vízfolyás jellege: természetes vízfolyás
- Mederszakasz hossza 26,5 km
- Átlagos vízhozama: 0,350 m³
- Minimális vízhozama: 0,015 m³

Ezen kívül említésre méltó még a Polgárdi M7 autópálya mellett található, mintegy 1,4 ha kiterjedésű, 1,5 méter átlagos vízmélységű horgászó, amelynek víz-utánpótlását szintén a Cinca-Csíkgát adja.

1.2 Ivóvízellátás

Polgárdi Város vízellátását és szennyvízkezelését a Fejérvíz Zrt. biztosítja. Tájékoztatásuk szerint a város vízfogyasztása az elmúlt évhez képest jelentős változást nem mutatott.

Vízfogyasztásra vonatkozó adatok:

- vízfogyasztás mértéke:
2017. 262.613 m³/év, átlagban: 720 m³/nap
2018. 10. 31-ig: 220.121 m³ átlagban: 724 m³/nap

Beruházásból eredő vízhálózat bővülés nem történt 2017-2018-ban.

A 2017-31 és 2018-2032 évi gördülő fejlesztési tervben felsorolt rekonstrukciós munkákból az alábbiak valósultak meg:

- 13 db altalaj tűzcsap cseréje földfeletti tűzcsapra,
- a település vízellátását biztosító Kőszárhegyi Kistérségi Vízmű irányítástechnikai felújítása, mely jelenleg is folyamatban van.

2. Szennyvízelvezetés és tisztítás

Polgárdi Város szennyvíztisztító telepét a Fejérvíz Zrt. üzemelteti.

Szennyvízelvezetés kapcsán 2017. és 2018. évre vonatkozó adatok:

- szennyvíz gyűjtő hálózat hossza bekötő vezeték nélkül: (fm)
gravitációs gyűjtőhálózat: 37.834 m
vákuumhálózat: 26.704 m
nyomóvezeték: 6.680 m
- közműves szennyvízelvezetéssel ellátott ingatlanok száma (db)
a kiépült bekötések száma:
vákuumos hálózaton: 1686 db
gravitációs hálózaton: 49 db
- hálózatra rákötött ingatlanok száma (db)
1775 db szerződéses felhasználó *(Ez a szám a fenti meghatározástól abban tér el, hogy bekötésként egynek minősülnek a társasházak, szolgalmi jogos rákötések, stb.: pl. az 1709 hrsz.-ú 75 lakásos társasház is, ahol 75 szerződéses felhasználási hely van.)*
- hálózatra rá nem kötött ingatlanok száma: (db)
Nyilvántartás szerint 49 db ingatlan, illetve a 16 lakásos Ady-lakópark, ahol van az ingatlan előtt csatorna, de kapacitás hiánya miatt nincs lehetőség rákötöni.
88 db olyan ingatlan van, amelyen épület áll és van előtte szennyvízcsatorna, de még nem kötött rá (elviékben a talajterhelési díjra kötelezettek)
- szennyvízrákötések száma:
2017. évben: 5 db
2018.10.31-ig: 4 db

- fogadott szennyvíz átlagos mennyiségi adatai :

2017:	197.929 m ³ /év,	átlag: 552 m ³ /d
2018 01.01-10.31:	176.463 m ³	átlag: 580 m ³ /d
- keletkező szennyvíziszap mennyisége, annak kezelési módja:

2017:	932 m ³ /év,	átlag: 78 m ³ /hó
2018. 01.01-10.31:	840 m ³	átlag: 84 m ³ /hó

 A préselt szennyvíziszapot a Vertikál Zrt. szállítja el komposztálásra, hulladéklerakó takarásra.
- a hálózati karbantartási munkák:

dugulások száma:

2017.: 16 db

2018.10.31.-ig: 14 db
- vákuumszelep meghibásodások száma:

2017.: 701 db

2018.10.31-ig: 511 db
- Rendkívüli csapadékmennyiségből eredő havária időszak 2017-2018-ban nem volt.

A Fejérvíz Zrt.-nél többszintű készenléti ügyelet működik.

Hibabejelentés: 0-24 órában a 06 80 200-344, valamint a 06 80 203-895 telefonszámon lehet megtenni.

A szennyvízelvezető- és tisztító rendszer ütemezett karbantartási feladatait 2017. és 2018. évben is karbantartási terv szerint végezték (pl. szivattyúk olajcseréje, légfűvők, vákuumszelepek kopóalkatrészeinek cseréje, vákuumaknák tisztítása, vákuumgépház és szennyvíztisztító telep épület karbantartás, stb.)

2017. évben megvalósult fejlesztési, rekonstrukciós munkák:

- gépi rács cseréje
- tartalék vákuumszivattyú beszerzése,
- ágvégi vákuumszelepek beépítése.

2018. évben megvalósult fejlesztési, rekonstrukciós munkák:

- tartalék vákuumszivattyú és villanymotor beszerzése, beépítése, tartalék szivattyú beszerzése,
- vákuumgépház villamos és irányítástechnikai felújítása, tartalék vákuumszelepek beszerzése.

A tisztított szennyvíz befogadója a Cinca patak. A tisztított szennyvíz minősége 2017-2018. évben nem haladta meg a jogszabályban előírt határértékeket.

Polgárdi városában a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó közszolgáltatást, közszolgáltatási szerződés alapján 2017. január 1. napjától a LIQUID-PORTER Kommunális Szolgáltató Kft. látja el.

3. Csapadékvíz-elvezetés

A település területén a csapadékvíz-elvezetés jellemzően nyílt árkos rendszerű. Az árkok folyamatos karbantartásra, felújításra szorulnak. 2013-ban a KDOP-411/E pályázati konstrukció keretein belül megvalósult az Erkel Ferenc utca és környékének csapadékvíz-elvezető rendszerének felújítása, melynek kivitelezői garanciális bejárása megtörtént 2016. novemberében. További felújítások szükségesek. 2017-ben az Ifjúság utcában cca. 100 m hosszban történt meg a vízelvezető árok felújítása, amelyből 40 m burkolattal lett kialakítva. 2018-ban a Liszt Ferenc utcai járdaépítéshez kapcsolódóan cca. 400 méteren a régi csapadékvíz-elvezető árok helyén új árok készült, illetve a korábban említett pályázati keretek között megvalósult rendszer garanciális időszakon kívüli karbantartása, tisztítása történt meg.

A közterületek tisztán tartásáról szóló 18/2015. (X.29.) önkormányzati rendelet a lakosság feladataként határozza meg az ingatlan előtti árkok karbantartási-, tisztítási munkáit, ennek tudatosítása a lakosság körében rendkívül fontos. A rendeletben foglaltakat a 2018. évben a Polgárdi Polgármesteri Hivatal Közterület-felügyelete ellenőrizte, amely alapján több esetben igazgatási eljárás indult, amelyek eredménnyel – normakövető magatartás - zárultak.

4. Hulladékgazdálkodás

4.1 Kommunális szilárd hulladék

Városunkban a kommunális hulladékok gyűjtését, szállítását és kezelését a Polgárdi központú, minősítő okirattal és az NHKV Nemzeti Hulladékgazdálkodási Koordináló és Vagyonkezelő Zrt. által kiadott megfeleléségi engedéllyel rendelkező VERTIKÁL Nonprofit Zrt. végzi regionális tevékenységként.

A város kommunális szilárd hulladéklerakója Polgárdin található, mely egységes környezethasználati engedéllyel rendelkezik.

Településünk is tagja a Közép-Duna Vidéki Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulásnak.

A kommunális hulladékok gyűjtése és elszállítása a település egész területén megoldott. A járműpark korszerűnek mondható, de itt is fejlesztések várhatók, és az elmúlt évek során elavult régi járműveknek új, a mai követelményeknek megfelelő gépekre történő cseréje folyamatban van.

Folyamatosan korszerűsítik a lakossági hulladékok gyűjtésére szolgáló edényeket, konténereket is.

2017. évi és 2018. 1-10. havi hulladékgyűjtési adatokat az alábbi táblázat mutatja:

Gyűjtött hulladék Polgárdi		
<i>Mennyiségi kimutatás (kg)</i>		
Kétkukás gyűjtés	2017. év	2018. év 1-10 hó
Kommunális	1 108 998	1 031 901
Csomagolási (sárga fedelű kuka)	169 967	146 390
Zöldhulladék	10 949	3 636
Lomhulladék	2 770	17 840
Hulladékgyűjtő sziget		
papír	3 054	1 050
műanyag	1 653	646
üveg	3 667	1 203
Intézményi papír	1 900	2 751
Összesen	1 302 958	1 205 417

4.2 Szelektív hulladék

Polgárdin 2014. óta működik a lakossági szelektív hulladékgyűjtés. A szolgáltatótól minden ingatlantulajdonos ellenszolgáltatás nélkül hozzájuthatott a „sárga” gyűjtő edényzethez.

A hulladékgazdálkodás terén a fő törekvés az, hogy minél kevesebb hulladék képződjön, illetve kerüljön lerakással ártalmatlanításra és minél több hulladék kerüljön újrahasznosításra.

A sárga fedővel ellátott edényzetbe együttesen az alábbi tiszta, kimosott csomagolási hulladékok kerülhetnek:

- műanyag (pl. PET palack, öblített tejfőlős, joghurtos doboz, műanyag
- zacskó, fólia, raschel zsák, reklám táskák, PP, HDPE jelzésű flakonok, egyéb kemény műanyagok LAPOSRA TAPOSVA);
- papír (pl. újságpapír, szórólap, irodai papírhulladék, tiszta csomagolópapír);
- Tetra-Pak italoskarton-dobozok (laposra taposva);
- fém (alumíniumos italos doboz, alufólia, fém konzerves doboz);

Amennyiben a sárga fedővel ellátott edényzet mérete nem elegendő az ingatlanon keletkező fenti felsorolásnak megfelelő csomagolási hulladékoknak, úgy az az edényzet mellé további átlátszó zsákban is kihelyezhető.

Tapasztalat alapján elmondható, hogy a „sárga fedelű” edényzetbe rendszeresen kerül egyéb, nem szelektív csomagolási hulladék, amelyek elszállításának feltételeiről a jövő évben tájékoztatást fog küldeni a VERTIKÁL Zrt. az ingatlanhasználók részére.

4.3 Illegális hulladéklerakás

A lakosság egy része a szeméttelapi elhelyezés helyett az építési törmeléket (sittet), lomot és egyéb hulladékot illegálisan a település elhagyott területein vagy a településszéli erdőkben rakja le.

Évente visszatérő lerakóhelyek:

- Polgárdi-Kőszárhegy 7. sz. főút széle és környéke,
- Hevesi és Május 1. lakótelep melletti erdős fás terület,
- Polgárdi-Tekerespuszta bekötőút és környéke.

A 2018-as évben több alkalommal kellett illegális hulladéklerakó helyet felszámolni. Illegális hulladéklerakással kapcsolatban bírság kiszabása nem történt; tekintettel arra, hogy az elkövető(ke)t tetten érni nem sikerült.

5. Köztisztaság és közlekedés

5.1 Köztisztaság

A település közterületeinek tisztántartását, az utcai szemégyűjtők rendszeres ürítését az önkormányzat közfoglalkoztatottakkal; a téli hóeltakarítást pedig feladatellátási szerződés alapján az önkormányzat 100%-os tulajdonában lévő Polgárdi Városgondnokság Kft. végzi szükség esetén alvállalkozó bevonásával.

A köztisztaság terén évente visszatérő probléma a közterületekre kerülő szemét. A kiváltó okok között első helyen szerepel a szemégyűjtő konténerek mellé helyezett hulladék, amit a gyakori szél az utakra, járdákra, illetve zöldterületekre hord.

Egy település tisztaságát nagyban befolyásolja a lakossági hulladék összegyűjtésének módja, a gyűjtőedények száma, fajtája és ürítésének gyakorisága, másrészt a lakosság fegyelmezettsége és környezettudatos magatartása. A település közterületeire kb. 40 db utcai szemégyűjtő van kihelyezve.

Polgárdi Város Önkormányzatának 18/2015.(X.29) számú, a közterületek tisztán tartásáról szóló rendelete előírja a lakosság közterületek tisztán tartásával és a zöldfelületek ápolásával kapcsolatos feladatait, melynek immár a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek megszegésének következményeiről szóló 10/2018. (V.30.) önkormányzati rendelet alapján számon kérhetőek, kikényszeríthetők, szankcionálhatók.

A fiatal generáció környezettudatos nevelése, a környezettudatos magatartás és a példamutatás rendkívül fontos ahhoz, hogy Polgárdi környezeti állapota fennmaradjon és városképe javuljon; amelyhez többek között az általános iskolában szervezett programok, papírgyűjtési akció is hozzájárul.

5.2 Közlekedés

A belterületi utak hossza 29 km, ebből 22,4 km az aszfaltos út. A belterületi önkormányzati utak állapotáról elmondható, hogy az utak pályaszerkezetének kialakítása, szélessége, teherbírása nem felel meg a jelenlegi forgalmi helyzetnek és követelményeknek. Az utak minőségének megóvása érdekében egyrészt rendszeres útjavításokkal védekezünk, másrészt olyan forgalomszabályozási eszközökkel élünk, amely az átmenő forgalmat megfelelő

kialakítású és teherbírású állami kezelésű utakra irányítja át. Ennek a szabályozási rendszernek a pontos kialakítása folyamatban van. 2018-ban 408 m hosszban (Március 15. utca és Könyves Kálmán utca egyes szakaszai) új aszfaltszőnyeggel erősítettük meg a már elhasználdott régít és 392m új aszfaltburkolat került korábban kőmakadám burkolatra (József Attila utca és Bocskai köz).

A környezeti értékek megőrzése, továbbá a levegőszennyezettség és zajterhelés csökkentése, valamint az utak állapotának megőrzése, a felújított útszakaszok védelme érdekében Polgárdi Város Önkormányzata a jövőben átfogó, az egész várost érintő, új forgalomszabályozást kíván bevezetni, amellyel kapcsolatosan a Képviselő-testület 72/2018. (IV.10.) és 81/2018. (IV.26.) számon már meghozta döntését. A 7,5 tonna megengedett össztömeget meghaladó tehergépkocsik behajtására vonatkozó forgalomkorlátozó intézkedések folyamatos bevezetésére a következő év(ek)ben kerülhet sor.

6. Energiagazdálkodás

A környezeti szempontból kedvező megújuló energiaforrások támogatása Polgárdiban kiemelt fontosságú, 2014-ben KEOP pályázati keretein belül közintézményeken fotovoltaikus rendszerek kiépítése történt. Közintézmények tetőszerkezetére (általános iskola, az orvosi rendelő, a polgármesteri hivatal) több, mint 200 napelem került felhelyezésre hozzájárulva a környezettudatos energiafelhasználáshoz.

7. Levegőminőség

Polgárdi Város levegőminőségét alapvetően a termelőüzemek, a szolgáltatást végző telephelyek és intézmények légszennyező pontforrásai, a közlekedésből és a fűtésből származó diffúz levegőszennyezés együttesen határozzák meg.

Az országos légszennyezettséggel összefüggésben a település aktuális helyzetét elsősorban a közúti forgalom következtében fellépő, időszakosan megnövekvő nitrogén-dioxid koncentráció, a száraz időszakokban kisebb mértékben jelentkező porterhelés jellemzi.

A fűtési időszakban (október-április) ehhez hozzáadódik még a tüzelésből származó nitrogén-oxid koncentráció növekedése és a koromképződés.

Az üzemanyagok korszerűsödése és a földgázzal való tüzelés elterjedése következtében a kén-dioxid koncentrációja alacsonynak tekinthető.

A levegőszennyezés mérséklésére az Önkormányzat megtette az első lépést: megalkotta az új, modern környezetvédelmi és levegővédelmi elvárásoknak jobban megfelelő, az avar és kerti hulladékok nyílttéri égetéséről szóló rendeletét, amely korlátozza a nyílttéri égetés lehetőségét.

8. Zaj- és rezgésvédelem

Polgárdi város esetében fennáll a közlekedés okozta zajterhelés dominanciája. Mivel a járművek száma napjainkban is növekszik, s a városi utak áteresztő képessége korlátozott, a zajterhelés számottevő csökkenése nem várható; legfeljebb a fentebb említett súlykorlátozás bevezetése után, a védettebb belvárosi övezetekben. Különösen a főutak mentén élők szenvednek az időszakosan (nyári hónapok) megnövekedett forgalom keltette zajtól.

A településen ipari üzemek, telephelyek által okozott zajterhelés javuló tendenciát mutat. Ez egyrészt az új ipari üzemek kedvező telepítési helyének, másrészt a telepengedélyezési eljárások szigorúbb rendjének tulajdonítható. A környezetvédelmi hatóságok ugyanis csak a zajvédelmi követelmények teljesülése esetén járulnak hozzá a telepengedély kiadásához. E körben is elengedhetetlen a felmerülő lakossági panaszok szakszerű kivizsgálása és a szükséges intézkedések megtétele.

9. Parkfenntartás, zöld felületek rendezése

A környezetállapot meghatározó része a növényzet és a faállomány, mely a település környezeti állapotát javítja a levegő tisztításával, a talaj- és talajfelszín védelmével, a zajterhelés mérséklésével. A település növényállománya a zöldterületi növényeket, a telkek növényzetét, az utak menti növényeket és az erdőket egyaránt magába foglalja. Az állandóan növényzettel fedett közterületet zöldterületnek nevezzük, amely használata szerint lehet közhasznú (közpark, közkert, sétány, játszótér, stb.) vagy korlátozottan közhasznú (temető).

A zöldfelületeknek – az épületállomány mellett – meghatározó szerepe van az előnyös település-, illetve utcakép kialakításában. A belterületen elhelyezkedő növénytakaró szűrőhatása révén a légszennyezés és a zajterhelés csökkentéséhez is hozzájárulhat. A településképben a fasorok, az utcák növényállományai rendkívül fontos szerepet töltenek be, így azok folyamatos bővítése és a meglévő faállomány megőrzése fontos feladata Önkormányzatunknak. Erre került sor 2018. novemberében, amikor is az EFOP-1.5.2-16-2017-00009, „Humán közszolgáltatások fejlesztése Polgárdi térségében” elnevezésű pályázat keretében a civilek városszépítő akciója során több mint 3.000.000,-Ft értékben fa- és fászszerű növény került a városba kiültetésre. A faültetési akció a jövő évben is folytatódni fog. A további fásításra, zöldfelület felújításra vonatkozó pályázati lehetőségeket keresi az Önkormányzat.

A parkfenntartást és a zöldfelületek kezelését az önkormányzat a Polgárdi Városgondnokság Kft-vel kötött feladat ellátási szerződés keretében végezteti el a közfoglalkoztatottak bevonásával. Településünk központjában lévő ágyásokba évelő és évente egynyári növények ültetésére kerül sor. Évente újabb és újabb közterületeket vonunk be a parkosított rendszerbe, 2018-ban a Zrínyi - Berzsenyi – Erkel utcák csomópontjában alakítottunk ki parkosított területet növények és pihenőpadok telepítésével. A zöldterületek visszafoglalása és felújítása az önkormányzat feladata.

A környezeti állapot felmérése, annak javítása a jövő generációinak való megtartása az egyik legfontosabb feladatunk.

A tájékoztató anyag elkészítéséhez felhasználásra került a Fejérvíz Zrt. és a VERTIKÁL Nonprofit Zrt. adatszolgáltatása.

Polgárdi, 2018. december 19.

Polgárdi Város Önkormányzata